

Középkor és az újkor kezdete**Járványok**

A XIV – XVII. században a hiányos tisztálkodás, az emberi-állati ürülék nem megfelelő elhelyezése, a szennyvízcsatornák hiánya is hozzájárult ahhoz, hogy az európai lakosság fele a járványokat nem élte túl. A legnagyobb pusztítást a tífusz és a pestis kórokozójának elterjedése okozta. A szenny, a szemet gyakran megfertőzte a kutakat, vízforrásokat, folyókat. Legnagyobb veszélyben a városlakók voltak. A kis falvakban kevésbé szennyeződött a környezet, itt a lakosság könnyebben vészelte át a pusztító időszakokat. A katolikus egyház felfogása szerint Isten büntetése, mások szerint a zsidók és a muszlimok *(ők vallási törvényeik szerint több gondot fordítottak a higiénéjára)* voltak okozói a járványoknak. Az orvosdoktorok akkor még nem ismerték a gógy módokat a vírusokkal szemben.

Az 1340 és 1771 közötti járványokban kontinensünkön közel 20 millióan veszítették életüket. A ragályos kór az 1700-as években csak Londonban 38 ezer embert ölt meg, többek között támadott: Itáliában, Spanyolországban, Bécsben és Magyarországon is.

Hazánkban a 14. és a 15. században gyakran fordultak elő kisebb-nagyobb járványok. A legnagyobb emberveszteséget az 1708-ban ránk törő pestis okozta. Az ekkor zajló Rákóczi szabadságharc idején a harcok során kb. 80 ezer ember halt meg, és ugyanakkor a „fekete halálnak” nevezett betegség következtében – a 3 milliós lakosságból – 350 ezren hunytak el. Fokozta a bajt, hogy a pánikba eső menekülők széthordták az egész országban a vírust, továbbá hogy a harcokban legyengülteket jobban sújtotta a járvány.

A szörnyűségek egyre inkább arra készítették a városok, országok vezetőit, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak az egészségesebb életmódra, ami akkor többek között a **tiszta víz biztosítását**, az utcák lekövezését, takarítását, az emberi-állati hulladékok, ürülék, a szemet lakóterületről történő eltávolítását jelentette.

Franciaországban 1185-ben rendelték el az utcák és az utcai szennyvízárkok kőburkolattal történő befedését.

Londonban az 1384-es nagy pestisjárvány után rendeletben tiltották meg az árkok, folyók szennyezését. VIII. Henrik angol király 1351-ben törvénybe fektette, hogy a házak mellől minden szemetet, hulladékot el kell szállítani.

Velencében az 1348-as járvány idején a hajósok csak 25 nap várakozás után léphettek be a városba. Később ezt negyven (quaranta) napra szigorították. Innen ered a magyar karantén kifejezés.

Bunzlauban (mai neve: Boleslawiec) 1565-ben a város szinte minden utcáját érintő víz-és csatornahálózatot létesítettek.

A német nyelvű budai törvénykönyv egyik rendelkezése előírta, hogy a lakóházakból, istállókból, árnyékszékekből a föld alatt kell kivezetni a szennyezett vizet úgy, hogy az másokat ne zavarjon. 1686-ban Buda törököktől történő visszafoglalásakor az első, legfontosabb feladat a városban felgyülemlt hatalmas szemétdombok eltávolítása volt.

A következő részből: Áttörést jelentett a fejlődésben 1586-ban az angol Sir John Harrington (1560–1612) találmánya: a **tartályos árnyékszék**, a későbbi WC elődje.